

Studie rekonstrukce bývalého zámeckého parku v Červených Pečkách

Atelier LesInfo ® , autor:

Ing. Petr Nedvěd

spolupráce : aut. Ing. Jaromír Rais

LesInfo CZ, a.s., Rudolfovská 207/84, 37001 České Budějovice

Studie rekonstrukce parku městyse Červené Pečky

1. Lokalita

Lokalita se nachází v k.ú. Červené Pečky (okres Kolín). Parcely parku parc.č. 111/1, 111/3, 111/4, 107/8 jsou přímo v areálu parku, parc.č. 1062/7, 1062/13 přiléhají ke vnějšímu plášti zděného oplocení parku a jsou charakterem součástí městské uliční veřejné zeleně. Uvedené parcely jsou ve výlučném vlastnictví městyse Červené Pečky.

2. Charakter řešeného území

Obvyklé popisné a historické údaje (vývoj vlastnických vztahů, vývoj využívání zámku po roce 1948, atd.) o lokalitě neuvádím. Objednatel je velmi dobře zná, včetně historie vývoje uvedené lokality.

Celý zámecký areál je uveden v Ústředním seznamu kulturních památek ČR (32286-707). Tato skutečnost znamená, že v řešení rekonstrukce a obnovy parku bude nutné respektovat souvislosti bez ohledu na vlastnictví .

Zároveň je však nutné podotknout, že areál postupně ztrácel svůj chráněný charakter a dnes se nachází v dosti desolátním stavu jak zámecké budovy a pivovar, tak zámecká zahrada okrasná, zelinářská a zejména anglický park. Část bývalého anglického parku je dnes v majetku současného majitele zámeckého areálu a větší část (cca 2,6 ha) je, jak již bylo uvedeno, v majetku městyse Červené Pečky.

Záchrana objektů si vyžádá jejich nezbytné přizpůsobení účelového užívání jejich vlastníky a je zřejmé, že se památková péče bude soustředit na zachování nejcennějších charakterových prvků.

2.1. Záměr původního vlastníka a obecný pohled (pouze pro pochopení současné studie)

Leopold ze Schwanenheimu se při založení parku nechal unést módou konce 17. století, která se šířila Evropou z Versailles, kde Ludvík XIV. rozvinul „francouzský styl“ symetrických francouzských zahrad, který se tak stal hlavním stylem evropských zahrad. Na módní vlně se areál a zejména park vešel v celém jeho dalším vývoji. **Změny ve společnosti a kultuře**, zejména po francouzské revoluci a následně, přinesly nový rozvolněný styl anglických parků. Od jeho počátků, se autoři výtvarných řešení anglických parků přou o univerzálních pravidlech pro styl anglických parků. Naštěstí ta nejkrásnější (nejpříjemnější) řešení, vychází z přesné formulace potřeb zákazníka a samozřejmě z výtvarných schopností autora, či autorů.

Dokonce se objevily i proudy, které prosazovaly **zastánci bezúdržbovosti** parkových ploch založený na principu, že park se po výsadbě nemá udržovat, má být divočinou, vyvíjí se sám. Tento názor zcela zaniká.

Vývoj tedy šel od založení parku a jeho ponechání samovolnému vývoji, přes styl vyjmutí části krajiny a její umístění do cizorodého prostředí, například motiv venkovského statku s jeho okolím, až po kompilát upravené krajiny v místě, zpravidla aristokratického sídla, nejrůznějšího významu v hierarchii sídel aristokrata (hlavní sídlo, letní sídlo, hospodářské sídlo, velkostatek).

Anglický park se tak stává komponovanou krajinou, v mnoha případech značně zidealizovanou, často až komicky nepraktickou. Liniové prvky v krajině (aleje, cesty) byly realizovány jako paprsky zpravidla se soustřeďující k jednomu centru (zámek, kostel apod.), aby v poslední chvíli, vstupem do areálu parku dlouze, až nesmyslně dlouze protahovaly již tak zdlouhavou cestu k cíli.

Nakonec docházelo k tomu, že téměř každé sídlo mělo část zahrad podléhajících architektuře, kde byly zpravidla umístěny i hlavní přístupové trasy a část anglického parku, která zpravidla vycházela z původní kompozice krajiny navazující na její okolí, ale již se stala intimní záležitostí majitele. Kompozice zahrad a parku se velmi často prolínají a to zejména ve vztahu k prostoru, který je pro takové úpravy a kompozice k dispozici

2.2. Červené Pečky

Původní park vznikl jako nástavba zámecké zahrady a sloužil tak původním majitelům jako součást jejich životního prostoru a stylu. Autor všechny prvky prostoru zámku kompozičně uvedl do vzájemného souladu a to jak funkčně, tak esteticky.

Řešení podléhala náladám a vkusu generací majitelů a neustále se potýkala s omezeným a zároveň vymezeným a omezeným prostorem (pivovar, skleníky, zelinářská zahrada atd.)

Prostor byl ohrazen zámeckou zdí, která vymezovala zámek a jeho intimní prostory oproti svému okolí, které bylo mnohem rozvolněnější a ve své zejména západní části kompozice pokračovala soliterními prvky i do volné krajiny. Dále pokračovala dlouhou linií silnice (dnešní silnice ke Kolínu).

V okolí (za hranicemi areálu) nebyly umístěny žádné stavby (kromě části k centru městyse) a hospodářské stavby dále prostor vymezovaly.

2.3. Dnešní stav

Park před téměř 70 léty přestal sloužit potřebám a vkusu osob, které jej vlastnily. Postupně docházelo k občanské i hospodářské zástavbě okolí zámeckého areálu a zejména okolí parku. Potřebné průhledy a kompozice zcela zanikly, kromě linie příjezdové cesty od Kolína, která je dnes jediným (byť zcela zdeformovaným prvkem původního krajinářského záměru autora a jeho zákazníka. Lze dohledat v okolí krajinářské prvky směrem na JZ, Z a SZ od parku (skupiny dřevin, torza cest, rybník),

keré původní kompozici dotvářely a byly nedílnou součástí kompozice anglického parku navazujícího na volnou krajinu.

Dnešní zadání vytrhuje jen menší část této kompozice, která historicky měla své uspořádání a obslužnost, směřující k objektům zámku, navazující na prvky drobné architektury v okolí zámku, okrasnou i užitkovou zahradu, která však již pod tíhou necitlivé zástavby zcela zanikla.

A tak se stalo, že například původní cesty dnes nikam nevedou, protože logicky směřovaly k ústřednímu motivu a tím byl zámek a opačně volná krajina.

Ústředním motivem dnešní plochy, jakéhosi parčíku, segmentu, veřejné zeleně v rámci města, je seskupení odpudivých staveb v SZ části plochy a toliko vyzdvihovaný červený buk v dnešním centru plochy.

Samotný park je těžce poznamenán dlouhodobou nekonceptností – chyběl zákazník uživatel. Je to osud mnoha dalších anglických parků v republice (např. Nové Hrady v jižních Čechách aj.), kdy dochází k prosazení stylu bezúdržbovosti (viz výše), tento styl však kulturní zákazníci zavrhlí již koncem 18. století. Samovolná invaze dřevin, nejdříve nenápadná a snad i roztomilá (jak kompozičně, tak pocitově) se dnes tváří jako pro park původní a jen obtížně rozeznáme, kteří jedinci jsou ještě z původní kompozice a kteří z náletu. Pro laickou veřejnost se může taková kompozice jevit i jako velmi cenná a věřím, že rekonstrukce parku, může být i předmětem simulovaných a účelových bouřlivých projevů odporu kohokoliv.

Noví uživatelé, nová kompozice

Aby dílo mohlo být příznivě přijato, musí mít své uživatele, své zákazníky, tak jako tomu bylo vždy a svého autora. Těmi je dnes veřejnost, autoři zůstali obdobní. Když se podívám na novodobé stavební aktivity v okolí plochy veřejné zeleně, hledám tam i bezprostřední uživatele. Možná se mýlím, ale opravdu je nevidím. Tedy myslím tím novodobé obyvatele, kteří by přijali prostor za svůj (analogicky s původními majiteli).

Tento pohled je patrně subjektivně ovlivněn krátkodobým pobytem v místě. Prošel jsem si okolní stavby a zahrady, abych načerpal inspiraci z potřeb bezprostředních sousedů. Neměl jsem bohužel prostor na rozhovory s nimi a jejich postřehy. Brutální jsou pak haly a stavby za SZ zdí, o „táboru“ uvnitř parku jsem se již zmiňoval.

Paradoxně se ale domnívám, že jedinými dnešními opravdovými uživateli prostoru, jsou uživatelé skautských „baráků“ v SZ rohu. To je pro mne, ale opět nepřijatelné a patrně i pro reprezentaci (samosprávu) dnešního městyse Červené Pečky, **což je velmi povzbudivé.**

3. Koncepce studie

Zadavatel, Městys Červené Pečky, definoval svůj základní rámec do Výzvy k předložení architektonického návrhu řešení- studie. Základním podkladem definovaným zadavatelem pro návrh je „Projekt péče o stromy Červené Pečky“. Jedná se o inventarizaci stromů v řešeném území po terénním šetření v únoru 2015. Výstup je pro potřeby návrhu dostatečný a podává dostatečnou informaci o stavu jednotlivých stromů, zejména zdravotním. Některé údaje (měřené veličiny) jsou si poněkud zkrácené (jak průměry, tak výšky, tak šířky korun) a určení některých taxonů mimo dobu jejich vegetace je pro mne opravdovým zázrakem. Menším zázrakem už je, že když jsem se chtěl o některé významné jedince v návrhu „opřít“, zjistil jsem, že již několik let chybí (patrně od vichřice Ema). Pro vypracování návrhu byl podklad dostačující, zejména po jeho ověření skutečného stavu.

Jako autor beru na vědomí zadání klienta, že je nutné zachovat věcná břemena (pojezdové cesty, vodovod a zdroj pitné vody, vedení kanalizace).

3.1. Veřejný park – krajinářská zahrada

Pokud by rekonstrukce prostoru bývalého zámeckého parku měla být myšlena opravdově a vážně, je na nejvyšší nutné tento prostor nejen oddělit od objektů junáků, jak píše zadavatel ve výzvě, ale zejména od původních organických objektů a to tak že velmi radikálně. Spontánně vzniklý plechový plot to naznačuje, aniž by to někdo chtěl.

Zároveň však nelze pominout skutečnost, že park a areál zámku historicky tvořily kontinuální prostor sloužící konkrétním osobám a je součástí památkové ochrany, i když dnes obtížně definovatelné.

Nový prostor, v tuto chvíli mu tedy říkáme prostor pro **nový městský park**, je nutné oddělit od organického celku. Je to násilný krok, ale není tak bolestný, jak by se mohlo zdát. Prostor se oproti již tak malému prostoru, který měli dispozici původní majitelé (pominu-li vazby na okolní krajinu) opět zmenšil. Z pohledu architektury se pomalu blíží **spíše krajinářské zahradě**.

Splňuje tak všechny atributy. Je obehnán zděným plotem a v rámci zástavby v Červených Pečkách je již nepochybně samostatnou nikou, ostrovem zeleně, se šancí stát se reprezentativním prostorem městyse, postaveným na historických pokusech o prvky anglického parku doplněných o další historickou kontinuitu parku a potřeby současnosti. Je to naprosto legitimní vývoj pojetí stylu parku reagujícího na současné potřeby a kulturu.

Takto vzniklý prostor, již městské zeleně, unese novou kompozici za zachování cenných prvků z původního zámeckého parku, cenných os a propojení s původním organickým uspořádáním, ale s novou filozofií a tím i uvedenou kompozicí.

3.2. Kompozice

3.2.1. Terénní a jiné úpravy

Podmínka zachování věcných břemen si nevyžádá žádná omezení, vyjma technických řešení o kterých se pojednává níže.

Zásadním pro kompozici je **vymezení nových samostatných prostorů** a prvků architektury.

3.2.2. Prostor skautského „barákového tábora“

Prvním samostatným prostorem , který negativně ovlivňuje celkovou kompozici, je **prostor skautských staveb**.

Použitý materiál, charakter a výraz staveb včetně doprovodných ploch, plochu pro plážový volejbal nevyjímaje nelze žádným způsobem do kompozice parku - krajinářské zahrady- začlenit. Řešení plaňkovými plůtky nebo ploty, výsadby keřových oddělovacích pruhů jsou nejen výtvarně nevhodná, v případě plaňkových plotů až nevkusná, ale hlavně zcela neúčinná.

Tento prostor se sice nachází takřka v rovině, a tak by se mohlo oddělení keřovým pásem a plůtkem zdát jako postačující. Podstatná část, a také ta nejvýznamnější, je však na S svahu s poměrně značným převýšením a všechny využitelné prvky, ať pozůstatky původního parku, nebo i nové jsou k tomuto prostoru v nadhledu. Plůtky a keře působí naopak komicky a výtvarně v kompozici zcela zanikají pod pestrostí barev a architektonickou obludností „barákového tábora“.. .

Rešení

Nabízí se tedy řešení pomocí terénních úprav navršením tří do sebe zaklesnutých muld o výšce cca 3,5 – 4,0 m s proměnlivým sklonem a tvarem svahů (viz kresba). Zaklesnuté muldy mezi sebou vytvoří romantické rokle, kterými se bude procházet (případě hlavní cesty projíždět) do odděleného prostoru „barákového tábora“ . Východní mulda bude zároveň na svém severním svahu vytvářet jakousi tribunu pro shlédnutí plážového volejbalu a je možné ji i terénně uzpůsobit , ač to není nezbytné. Efekt oddělení se zvýší výsadbou listnatých keřů, nebo stromů s malou korunou , nebo jejich kombinací ze severní strany tak, aby keře a koruny mírně zvyšovaly pohledový horizont hřebene muld (zejména západní muldy), což ve vegetaci, kdy olistí stromoví velikáni podpoří kompozici a zvýší efekt intimity krajinářské zahrady. Naopak v zimě, kdy dojde ke ztrátě listové hmoty a kdy by vyšší muldy vypadaly cizorodě, se horizont sníží a tím se i hmota prvku dostane do vzájemné relace s hmotami v tomto ročním období. Muldy mohou být vybaveny úzkou hřebenovou pěší stezkou, která zajistí zajímavé pohledy směrem do zahrady (spodní rybníček z nadhledu, pohled do koruny starého dubu) a zajistí i romantickou procházku spojenou s menší fyzickou námahou (prudké svahy přechodů přes rokly). Nabízené řešení propojení muld v podobě dřevěných mostků z hřebene na hřeben bylo zvažováno, ale zcela zavrhnuto pro vytvoření tvrdé horizontální linie podporující a obdobné linie staveb v pozadí celkového pohledu ze zahrady.

Prostor skautského “ barákového tábora“ lze tak bezproblémově využívat jako doposud (ačkoli to z hlediska parku není vhodné a všechna navrhovaná opatření musí tak být pro orgány památkové péče menším zlem, než stávající stav), umožňuje bezproblémové aktivity bez vzájemného negativního spolupůsobení na návštěvníky zahrady a naopak.

Severní svah zahrady a muldy spolu utváří jakési údolí, kterým je navržena cesta kopírující prohnuté báze muld a jejich úžlabí.

Lze předpokládat, že při přivalových deštích může být toto údolí problémové. Odstranění nežádoucích jevů bude řešeno vsakovacím pásem báze muld a odvodem balastní vody.

3.2.3. Prostor údolí a západní část zahrady

Tento prostor je nově vzniklým. Jeho základní osou je téměř vrstevnicová nová páteřní komunikace procházející park od východu k západu, tedy od hlavní vstupní brány po branku v západní části. Je to základní komunikační linie v parku zajišťující jeho průchod a zajišťující příchod a příjezd k prostoru skautského „barákového tábora“. Jak již bylo řečeno, komunikace využívá dosavadní cestu a nově se přimyká k panoramatu muld. V tomto prostoru se navrhuje vytvoření spodního jezírka napájeného z horního jezírka přepadem vybudovaným korytem potoka. Teprve z tohoto spodního jezírka odchází voda do kanalizačního odvodu balastních vod spolu s odvodem vod přivalových srážek. Jezírko je, jak je patrné z kresby, zahloubeno do svahu tak, aby z horního pohledu na horizont zlomu k jezírku nebyly patrné žádné prvky z výbavy jezírka (zejména kameny zadní stěny jezírka) a pohled působil například jako hrana lomu. Odtěžené jehličnaté stromy jsou z boku nahrazeny výsadbou převislé vrby (*S.alba* v. *pendula* nebo podobné), což doplní scénérii údolí a jezírka. Jezírko je v zadní části vstupu osazeno skalkou. Není sice nutná, ale v zahradní kompozici bude působit romanticky, a věrohodně vzhledem k diagonální ose zvýrazněné kameny stejného původu jako kamenný mobiliář (viz níže). Po dosadbě kapradinami a s případným efektem tekoucí vody bude prvek velmi přirozený a příznivě působící. Jezírko může být vybaveno vodním světlem, tedy světlem vycházejícím z pod hladiny jezírka. Večer může například vytvářet příznivé světelné efekty na skalce.

Cesta nás dále provede zahradou do její západní části, kde navrhuji využít příznivé konfigurace terénu a části dnes upravené plochy patrně pro „fotbálek“. Tato plocha bude částečně postižena oddělovacím hřebenem muld, čímž spolu s výsadbou pozadí (nejlépe pyramidální habry středního vzrůstu) u západní zdi zahrady vytvoří intimní prostor využitelný pro spíše komorní koncerty a obdobné produkce, případně jej lze poskytovat i za úplatu na různé prezentace, párty apod. Protilehlý prostor (viz kresba) bude terasovitě upraven jako hlediště pro přímé použití, nebo pro umístění mobilního mobiláře (lavice, židle apod.) .

Prostor této páteřní komunikace, jezírko a „přírodního miniamfiteátru“ navrhuji jako jediné pro noční osvětlení, zejména pro využívání skauty, využívání pěší trasy (branka – hlavní brána) a pro večerní akce „přírodního miniamfiteátru“.

V ostatních částech zahrady vychází osvětlení jako bezpředmětné, vzhledem k tomu, že se předpokládá využívání v denních hodinách a po setmění, vyjma povolených činností by měla být zahrada uzavřena (bezpečnostní rizika, poškození zahrady vandaly, ohrožení majetku sousedních vlastníků apod.)

3.2.4. Východní prostor zahrady

Tento prostor je vymezen obnovenou hlavní osou parku historická komunikace - alej směr Kolín, původní jezírko s dominantním červeným bukem a vstupní portál do dvorany zámku. Dominantou této východní části zůstává zámecká věž, pivovar jako rámeček, vzrostlý platan jako solitér a původní kompozice dnes již starých dubů. Osu přiznávám v podobě mírně do terénu zapuštěné (cca 30 cm) rovné komunikace, bez osvětlení a dalších vertikál. Tato horizontála spolu s kruhovým rámcem hlavního jezírka se může zdánlivě jevit jako cizorodý prvek v anglickém parku. Není tomu tak a vzhledem v omezeném prostoru je tento prvek architektury na místě. Posouvá stísněný park do roviny prostorné zahrady, a dává vyniknout jednotlivým prvkům v této části zahrady. Východní část je značně návrhem prosvětlena a doplněna výsadbou kvetoucích keřů, spolu s možností umístění plochy výsadby cibulovin a sítí květné louky (střídání výrazu plochy – jaro – cibuloviny, léto – květná louky, podzim ocúny apod.) . Od vstupní brány je vlevo vedena komunikace pro obsluhu skladu doplněná o plochu pro otáčení (tyto plochy jsou umístěny v celé zahradě o stejném průměru) a zároveň sloužící jako přirození rozcestí. Prohýbající se linie cesty nás dovede k refugiu v JV rohu zahrady. Předpokládá se zde závětrí a tepelný efekt stěny pivovaru a zděného plotu zahrady. Roh, jehož dominantou je vzrostlý platan, je typickým útočištěm pro matky s dětmi, seniory. Ponurost celé východní části je potlačena výsadbou kvetoucích keřů a navrženými průhledy v diagonále do celé zahrady pod větvemi prastarých dubů. To vyžaduje ničím nerušený travnatý povrch (kromě květné louky, která bude spolu s duby zvýrazňovat přirozený ráz v průhledu) a proto je u komunikace osy (alej- brána- brána- portál zámku) mírně pod terénem, aby co nejméně přerušovala dojem celistvosti průhledů k muldám, odsud evokujícím vzdálené kopce. V této části zahrady je plot zděný. Pouze u zářezu příjezdu do sklepů pivovaru je nutné vetknout „falešný kovový plot“ pro zabránění pádu do zářezu vjezdu.

Refugium je zároveň doplněno kamenem, jako přírodní plastikou. Tento kámen je zároveň počátkem nebo koncem diagonální osy evokující kamenný hřeben vedoucí přes vyvýšeninu s hlavním jezírkem, dále pokračující v podobě koryta potoka a končící v podobě skalky (lomu) vymežující hladinu spodního jezírka v prostoru údolí a západní části zahrady.

3.2.5. Centrální část zahrady

Centrální část zahrady je tvořena zejména hřebenem a krajinným ostrůvkem v okolí dominanty – červeného buku. Velká škoda, že druhý červený buk již padl, neboť spolu s platanem při jižním okraji zahrady tvořily dominantní trojúhelníkový základ tohoto prostoru. Opětovná výsadba chybějícího buku je sice slabou náhradou, ale

s postupujícími roky může dominanci převzít, což je důležité. Osa (alej- brána- brána- portál zámku) se zde citlivě zarývá do „krajinné vyvýšeniny“ , kterou obchází okružní trasa a uprostřed které je hlavní jezírko. Osu zde udržuje ostrůvek jako malá mulda a propojení zajišťují „bludné kameny“ umístěné v ose za sebou tak, aby po nich bylo možné přejít. Ideální umístění je zároveň s hladinou, nebo nepatrně (max do 5 cm) nad hladinou. **V žádném případě ne více !!!** Závadou není, pokud budou i dočasně mírně pod hladinou. Možnost regulace hladiny jezírka by tento jev měla umožnit. Z centrální části jsou realizovány průhledy do celé krajinné zahrady a jednotlivé její prvky by měly s co největší mírou zamezit rušivým pohledům, i když odstranit se je již nepodaří nikdy. Zajímavý se také jeví průhled z refugia v JV rohu zahrady na jezírko. Oživení příznivého pocitu je podpořeno výsadbou kvetoucích keřů.

Naproti tomu, určité zklidnění spoluvytváří nová kompozice skupin jehličnanů. Stávající ponechané jedince (převážně tisy, jedle a douglasku) doplňuje výsadba do skupin příznivě na nerušivě rozložených po zahradě o další tisy, tsugy kanadské a smrk omoriku. Jedná se o to, aby tyto dřeviny svojí trvalou hmotou (neopadavé) nenarušovaly rovnováhu hmoty zahrady a její kompozici podpořily. I v důsledku toho, je většina současných vzrůstných jehličnanů navržena k odtěžení, kromě jedle kavkazské v centru travnaté plochy zahrady. Její nepatřičnost se zde stává předností a pro diváka je nevysloveným otazníkem.

JZ roh je oživen výsadbou planých nebo i kulturních ovocných a okrasných stromů, které dále do plochy vstupují soliterní výsadbou plané hrušně, jednoho z nejromantičtějších stromů naší přirozené krajiny.

4. Technická řešení

4.1. Komunikace a pojezdné cesty

Jako trvale pojezdné cesty je třeba minimálně považovat cestu ke sklepu pivovaru a cestu po rozcestí ke „skautskému barákovému táboru“. Budou stejně jako ostatní mlatové, jen s odolnou konstrukcí. Příležitostně pojezdné jsou osa k okruhu, SZ část okruhu a dále do JZ rohu zahrady. Ostatní komunikace dané šířky bez problémů snesou pojezd techniky údržby za příznivého počasí. Pěší stezky nemusí vyžadovat zvláštní konstrukci, kromě zabránění splachu a eroze. Přes vtok vody do jezírka a koryto potoka budou lehké dřevěné mostky. Průchod potoka okružní komunikací bude trubní vpustí. Konstrukce, byť příležitostně pojezdného mostku, by byla v kompozici příliš robustní, a působila by značně rušivě.

V části „údolí“ bude za cestou směrem k muldám vsakovací pás s odvodem přívalové vody.

4.2. Osvětlení a mobilář

Jak již bylo řečeno, osvětlení se navrhuje po spodní páteřní komunikaci, nejlépe těsně nad terén, nebo maximálně do 1m nad terén. Jednak to díky výrazně nižším nákladům umožní umístění osvětlení cca po 15 m, umožní to využití výrazně levnější LED technologie než u pouličních lamp stejné konstrukce. Nízké řešení je i z důvodů výtvarného, tedy vytvoření

iluze vzdáleného výhledu při pohledu z horních partií zahrady. Samozřejmě pouze do nočního uzavření parku.

Mobiliář parku představuje 20 kamenných laviček ze stejného materiálu jako kameny v architektuře zahrady (volné kameny, jezírko, koryto potoka) . Lavička je kamenná deska o délce cca 1,5 m , šířce cca 0,3 m a tloušťce do 0,1m ,pevně spojená na dva kamenné kvádrové soklíky. Výhodou kamenných laviček je zejména jejich bezúdržbovou, rychle osychají po dešti, prohřívají se a akumulují teplo a jsou pro navrhovanou krajinářskou zahradu velmi přirozeným materiálem, nijak nerušícím kompozici zahrady.

4.3. Vodovod – věcné břemeno, kanalizace

Trasa vodovodu se při stavebních úpravách dostane do kolize s navrženým valem. Po konzultaci se správcem vodovodních sítí navrhujeme tuto situaci vyřešit osazením vodovodu do chráničky dostatečného průměru, aby bylo možné v případě poruchy vodovodní hadici vytáhnout, resp. vyměnit. Toto opatření bude možné provést při realizaci kanalizace, která vede v souběhu s vodovodem a bude realizována před úpravou parku. Taktéž je třeba počítat při návrhu kanalizace s použitím trub s větší pevností v místě pod terénní vlnou-muldou. Jedná se o krátký úsek, který technické řešení vodovodu a kanalizace dramaticky neprodraží, zejména jedná-li se o úpravu během budování investice kanalizace.

Z kanalizace balastních vod bude napájeno horní jezírko, odtud přepadem korytem potoka do spodního jezírka, zde se připojí odvod přívalových vod ze vsaku a opět se napojí na kanalizační trasu s konečným odvedením do nedalekého rybníka.

Koryto potoka bude vedeno buď folií, nebo jílovým výmazem, nebo kombinací obojího.

4.4. Oplocení, „jižní brána“

Nově budované oplocení navrhujeme provést zděné z lícového zdiva – s cílem dosáhnou stejného výrazu, jako oplocení stávající, v obdobném taktu se zděnými sloupky ukončenými čtvercovým zhlavím.

Aby byla zachována organická kontinuita s areálem zámku, bude v J části zděné oplocení nahrazeno oplocením s podezdívkou v jehož středu bude „jižní brána“ podtrhující osu historické příjezdové komunikace, aleje (Kolín)- vstup do parku – portál vstup do dvorany zámku (brána se Ivy), Brána bude obdobného výrazu, jako brána vstupní a zároveň korespondující s oplocením a se vstupním portálem do dvorany zámku s terasami. Tato brána bude sice uzavřená, ale ve výhledu umožní bezproblémové vstupy do areálu zámku a naopak pro případ, že by došlo ke kontinuálnímu využívání lokality. Jako prvek architektury zahrady bude tajemnou příležitostí pro otevření do zámku a z druhé strany bude propojením s dříve organickou částí a v případě otevření novou příležitostí krajinné zahrady pro zámek.

Na obou stranách brány – viz kresba studie, bude oplocení mezi sloupky vyzděno pouze do výšky cca 60cm a pole budou vyplněna kovovými dílci, tvořenou dvěma vodorovnými pásnicemi, mezi které budou vloženy tyče v rozponu cca 15cm. Lze použít hladké – nahoře do špičky až po ozdobné kované.

Detaily provedení budou konzultovány s investorem, případně orgány památkové ochrany.

Je patrné, že cílem je zachovat kontinuitu prostoru, který byl původně celistvý, uplatněním pohledové osy: **alej- brána-centrální část parku- brána- portál zámku vstup do parku**. Průhledné oplocení s nízkou podezdívkou bude i závazkem pro vlastníky areálu zámku.

Parcely vně zděného oplocení parku navrhujeme řešit standardní zahradní úpravou koruny stromů a případným doplněním chodníkem, pokud to parametry silniční komunikace dovolí. Odstranění zeleně nedoporučuji.

Ing. Petr Nedvěd, Atelier LesInfo